

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/251/2021
Identifikačné číslo spisu: 7910205392
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2023
Meno a priezvisko: Mgr. Katarína Katková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7910205392.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu ADEG, s. r. o., Košice, Boženy Nemcovej 33/12, IČO: 44 052 910, proti žalovanému Mesto Trebišov, Trebišov, M. R. Štefánika 862/204, IČO: 00 331 996, zastúpenému advokátom prof. JUDr. Petrom Vojčíkom, CSc., Košice, Rázusova 13, o zaplatenie 800.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6C/87/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2021 sp. zn. 6Co/63/2020, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2021 č. k. 6Co/63/2020-728 **z a s t a v u j e .**
Žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. októbra 2019 č. k. 6C/87/2010-590 žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi (II. výrok). Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal pôvodný žalobca VITEX, spol. s r. o. Trebišov, Trebišov, Škultétyho 1887/7, IČO: 31 701 141, odvolanie.
2. V priebehu odvolacieho konania Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 31. marca 2021 č. k. 6Co/63/2020-728 vyhovel návrhu žalobcu: VITEX, spol. s r. o. Trebišov, Škultétyho 1887/7, Trebišov, IČO: 31 701 141, aby do konania na jeho miesto vstúpil ako žalobca: spoločnosť ADEG, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Hlavná 9/12, IČO: 44 052 910.
 - 2.1. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre vyhovieť návrhu žalobcu na zmenu strany sporu podľa § 80 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pretože žalobca preukázal, že Zmluvou o postúpení pohľadávky z 11. 09. 2020 došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania zo žalobcu na spoločnosť „ADEK s. r. o.“ (viď bod 8. rozhodnutia krajského súdu, správne má byť ADEG, s. r. o. - poznámka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky; ďalej len „najvyšší súd“), Košice, Hlavná 9/12, IČO: 44 052 910, ktorá so vstupom do konania na strane žalobcu súhlasila.
3. Proti uzneseniu krajského súdu žalovaný (ďalej len „dovolateľ“ alebo „žalovaný“) podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Namietal, že nesprávnym procesným postupom krajského súdu sa znemožnilo strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), keď krajský súd neskúmal, či skutočne došlo k prevodu práv a povinností z pôvodného žalobcu na nového žalobcu, či Zmluva o postúpení pohľadávky z 11. 09. 2020 bola platne uzatvorená a či je v súlade s dobrými mravmi.

3.2. Podľa jeho názoru postúpenie pohľadávky vykazuje znaky „špekulatívnosti“ za účelom „vyhnúť sa“ plateniu trov, pričom je vážne ohrozená vymožitelnosť náhrady trov konania, preto postupom krajského súdu došlo k porušeniu článku 5 CSP, § 80 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Zároveň rozhodnutie krajského súdu považoval za arbitrárne, porušujúce právo „účastníkov“ na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces.

3.3. Mal za to, že je daný priestor pre prijatie judikovaného rozhodnutia, ktorým by dovolací súd vyriešil problematiku súvisiacu so „špekulatívnymi“ postúpeniami pohľadávok pred neúspešným meritórnym skončením sporov, preto je daný dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3.4. Navrhol uznesenie krajského súdu zmeniť a návrh žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z 24. 09. 2020 zamietnuť a priznať mu „nárok na náhradu trov konania,“ resp. uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.5. Zároveň žiadal odložiť právoplatnosť uznesenia krajského súdu (§ 444 ods. 2 CSP), a to do rozhodnutia odvolacieho súdu o podanom dovolaní.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 35 CSP), skúmal najskôr, či sú v prípade dovolania smerujúceho proti uzneseniu krajského súdu splnené podmienky pre jeho podrobenie dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

6. V zmysle § 161 ods. 1, 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia „odvolacieho“ súdu (Civilný sporový poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolaní smerujúcich proti rozhodnutiu iného ako odvolacieho súdu). Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom ako súdom odvolacím (§ 34 CSP). Dovolaním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

9. Jednou z podmienok (každého) civilného sporového konania je funkčná príslušnosť súdu. Funkčná príslušnosť súdu vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi jednotlivými článkami sústavy všeobecných súdov tak, že určuje, ktorý článok má prejednať a rozhodnúť konkrétny rovnaký spor (konkrétnu rovnakú vec). Ide o určenie, ktorý súd má uskutočniť konanie o danom riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Funkčnú príslušnosť súdu upravujú ustanovenia § 34 a § 35 CSP tak, že o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, ak § 34 ods. 2 CSP neustanovuje inak a o dovolaní rozhoduje najvyšší súd (§ 35 CSP).

10. V danom prípade dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktorým krajský súd nerozhodoval ako súd odvolací, keďže nerozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním je teda napádané rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 CSP. V rámci konania o odvolaní môže rozhodovať odvolací súd o rôznych procesných návrhoch strán sporu (ako tomu bolo aj v prípade prejednávanej veci), týmito návrhmi sa však nezačína žiadne samostatné konanie, ale ide stále o jedno odvolacie konanie začaté podaním odvolania voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Zároveň však v takomto prípade nejde ani o rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle § 34 CSP, nakoľko chýba spôsobilý predmet odvolacieho konania, a to rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď sp. zn. 4Cdo/112/2018, 4Cdo/54/2021, 9Cdo/157/2022).

11. Keďže dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý postupom v zmysle ustanovenia § 80 ods. 2 CSP pripustil zmenu na strane žalobcu, pričom nie je daná funkčná príslušnosť najvyššieho súdu o ňom rozhodovať, je potrebné konanie o tomto opravnom prostriedku v zmysle § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010 č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

12. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konanie o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu krajského súdu zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

13. Keďže konanie o dovolaní žalovaného bolo zastavené, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o jeho návrhu o odklade právoplatnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP.

14. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že i keď žalovaný z procesného hľadiska zaviniel zastavenie dovolacieho konania (§ 256 ods. 1 CSP), žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko zo súdneho spisu je zrejmé, že mu preukázateľne žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.